

Integracija održivog razvoja u svakodnevnu praksu

Maja Lukić Puškarić, prof.
Snježana Marković – Zoraja, prof.
OŠ Dubovac, Karlovac
Hrvatska

Međunarodna konferencija
Kostanjevica ob Krki, Slovenija
30. svibnja 2026.

„Školski projekt: 6R“

„6R predstavlja šest ključnih koraka koje možemo primijeniti u svakodnevnom životu kako bismo smanjili količinu otpada i sačuvali naš planet.“

Naziv 6R iz engleskog je jezika, a kada prevedemo, to znači:

- recikliraj
- razmisli
- odbij
- smanji
- ponovo upotrijebi
- popravi

etape školskog projekta

```
graph TD; A[etape školskog projekta] --> B[planiranje i organizacija projekta (definiranje ciljeva i aktivnosti)]; A --> C[analiza početnog stanja (inicijalni upitnik za učenike i učitelje)]; A --> D[provedba projektnih aktivnosti i edukacija]; A --> E[završni evaluacijski upitnik – mjerenje napretka i učinka]; A --> F[prezentacija projekta lokalnoj zajednici];
```

planiranje i organizacija projekta
(definiranje ciljeva i aktivnosti)

analiza početnog stanja (inicijalni upitnik za učenike i učitelje)

provedba projektnih aktivnosti i edukacija

završni evaluacijski upitnik – mjerenje napretka i učinka

prezentacija projekta lokalnoj zajednici

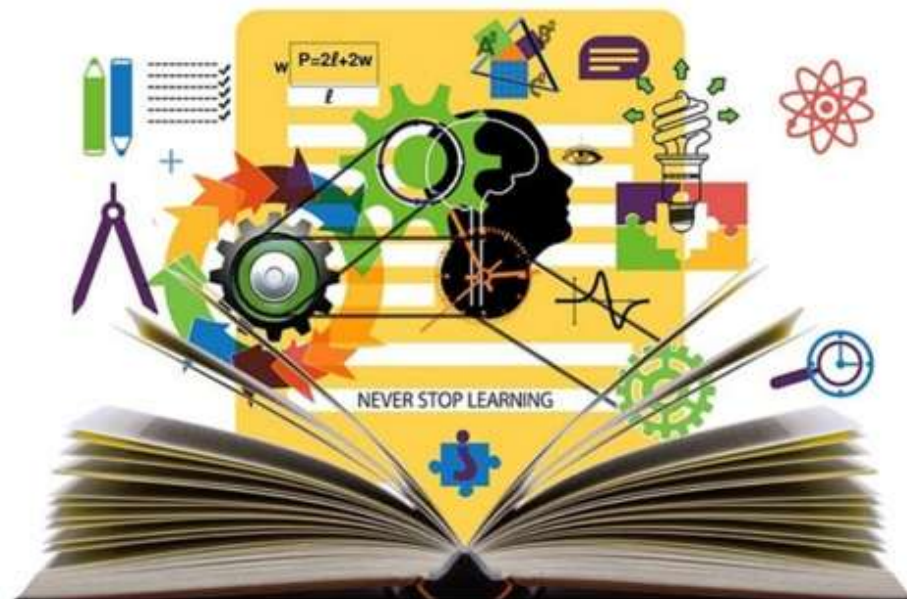
Planiranje i organizacija

Izvan nastavne aktivnosti u projektu

- ▶ Eko – majstori
- ▶ GLOBE
- ▶ Mladi tehničari
- ▶ Informatičari (Brain Carnet)
- ▶ Mali kreativci (razredna nastava)

Partneri u projektu:

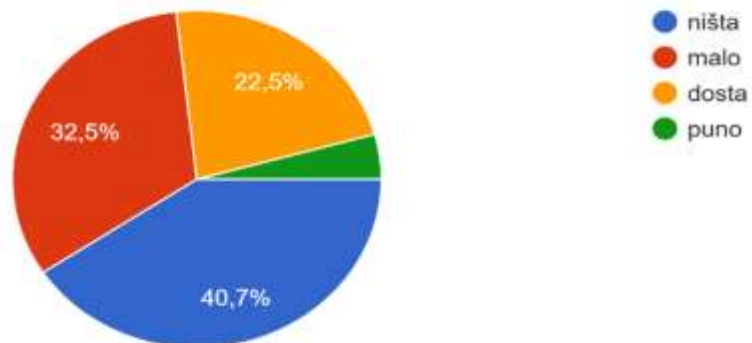
- ▶ Čistoća d.o.o. – Karlovac
- ▶ Ustanova Natura VIVA

Inicijalni upitnik

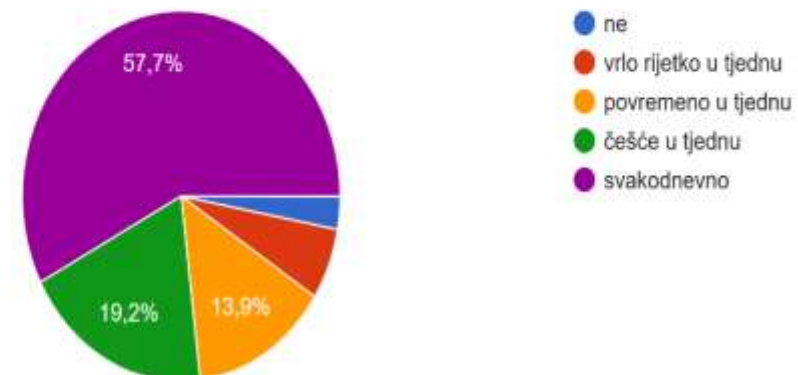
Koliko znaš o kružnoj ekonomiji?

209 odgovora

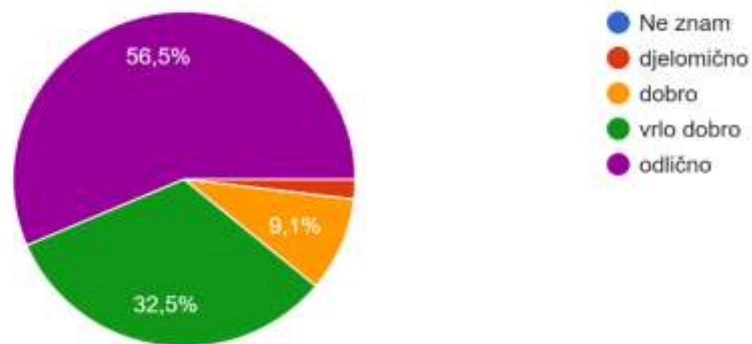
Sortiraš li i u tvoja obitelj otpad?

208 odgovora

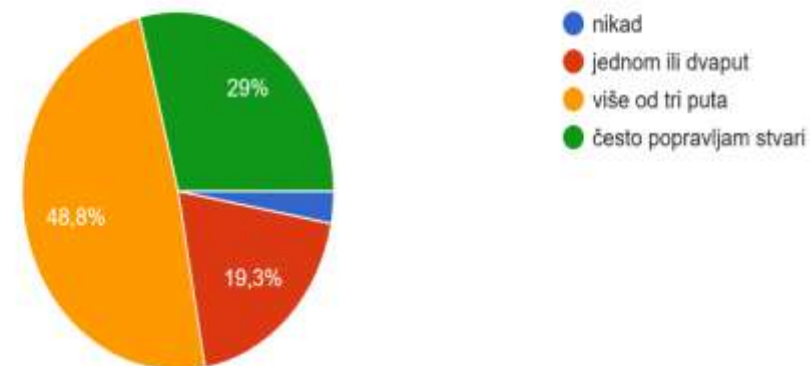
Znaš li što znači reciklirati otpad?

209 odgovora

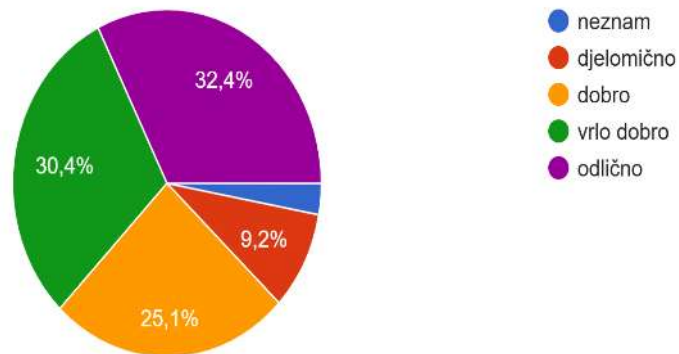
Jesi li ikad neki predmet pokušao/la popraviti umjesto da kupiš novi?

207 odgovora

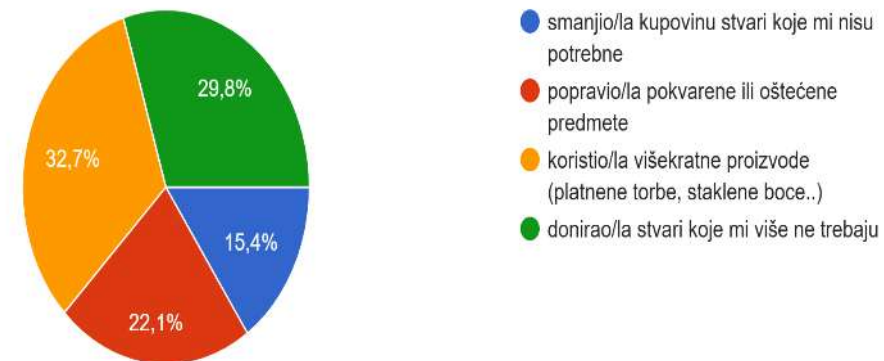
Koliko znaš o mogućnosti da se otpadne stvari mogu prenamijeniti u drugi koristan predmet (npr. od starih paleta izraditi klupu)?

207 odgovora

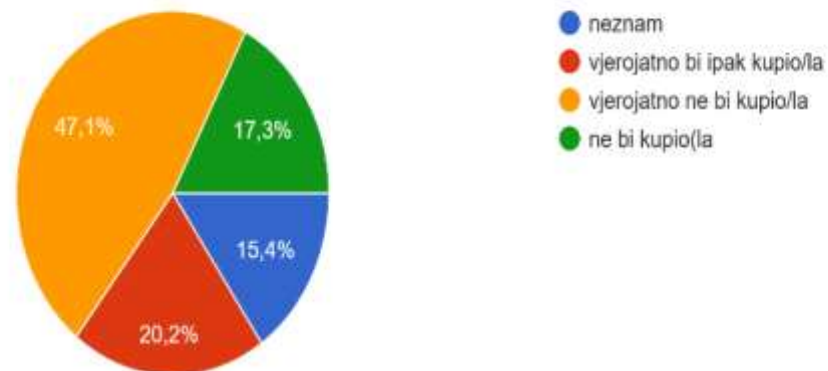
Što bi od sljedećeg učinio/la kako bi smanjio/la otpad? (Odaberi sve što ti zvuči zanimljivo.)

208 odgovora

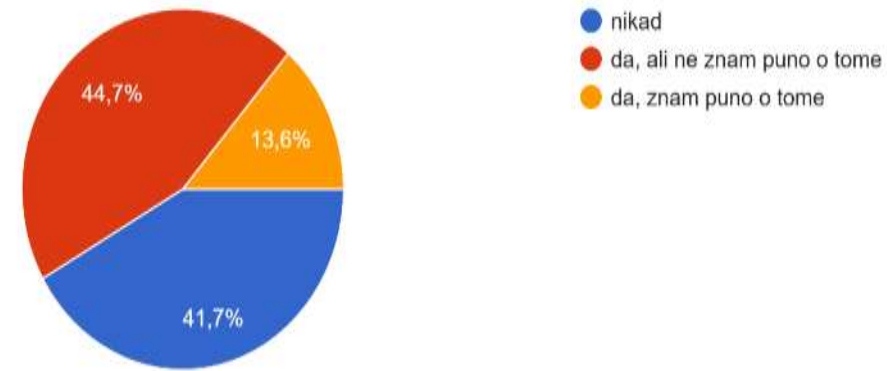
Ako bi bio/bila upoznat da neki predmet šteti okolišu, bi li mogao /la odlučiti da ga ne kupuješ?

208 odgovora

Jesi li čuo/la za koncept 6R (Refuse, Reduce, Reuse, Repair, Recycle, Rethink)?

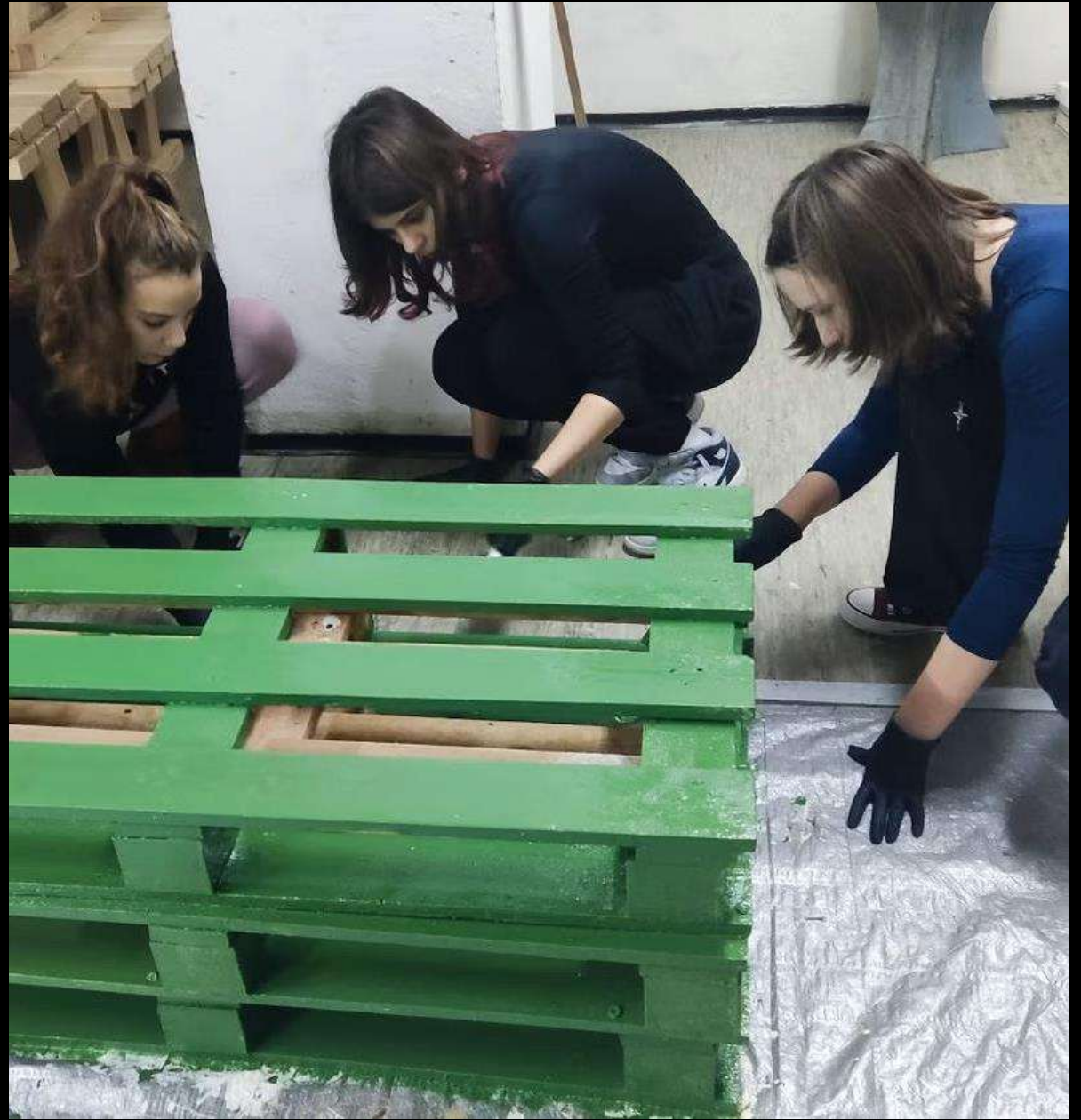
206 odgovora

Provedba
aktivnosti s
učenicima i
edukacija

Eko - majstori

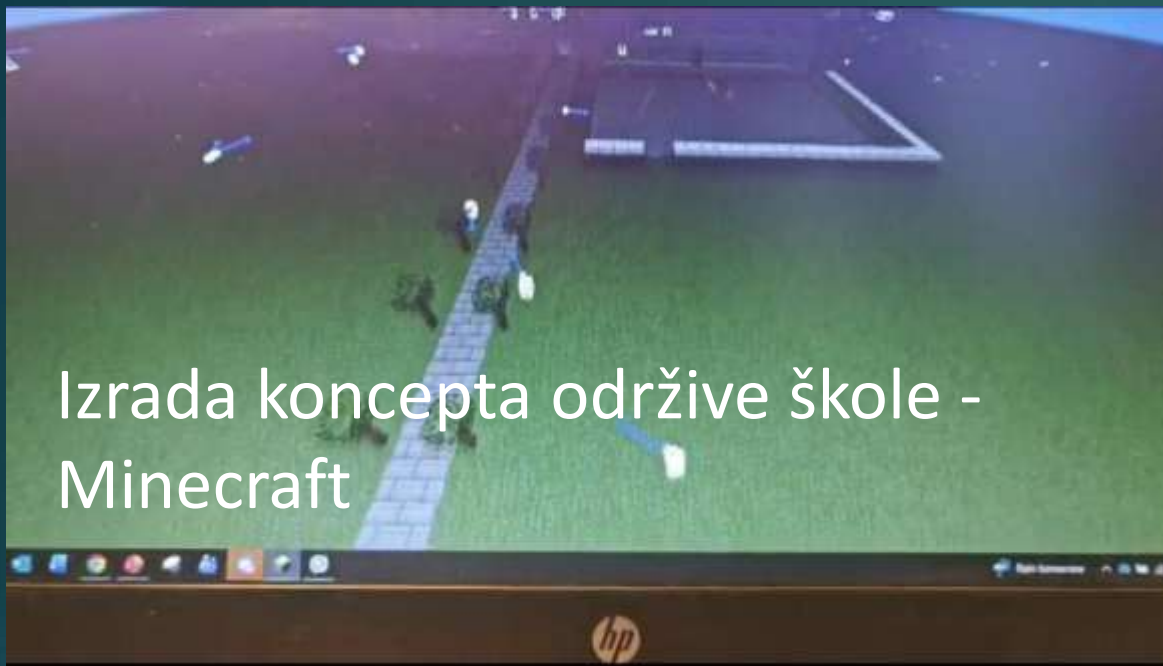

GLOBE

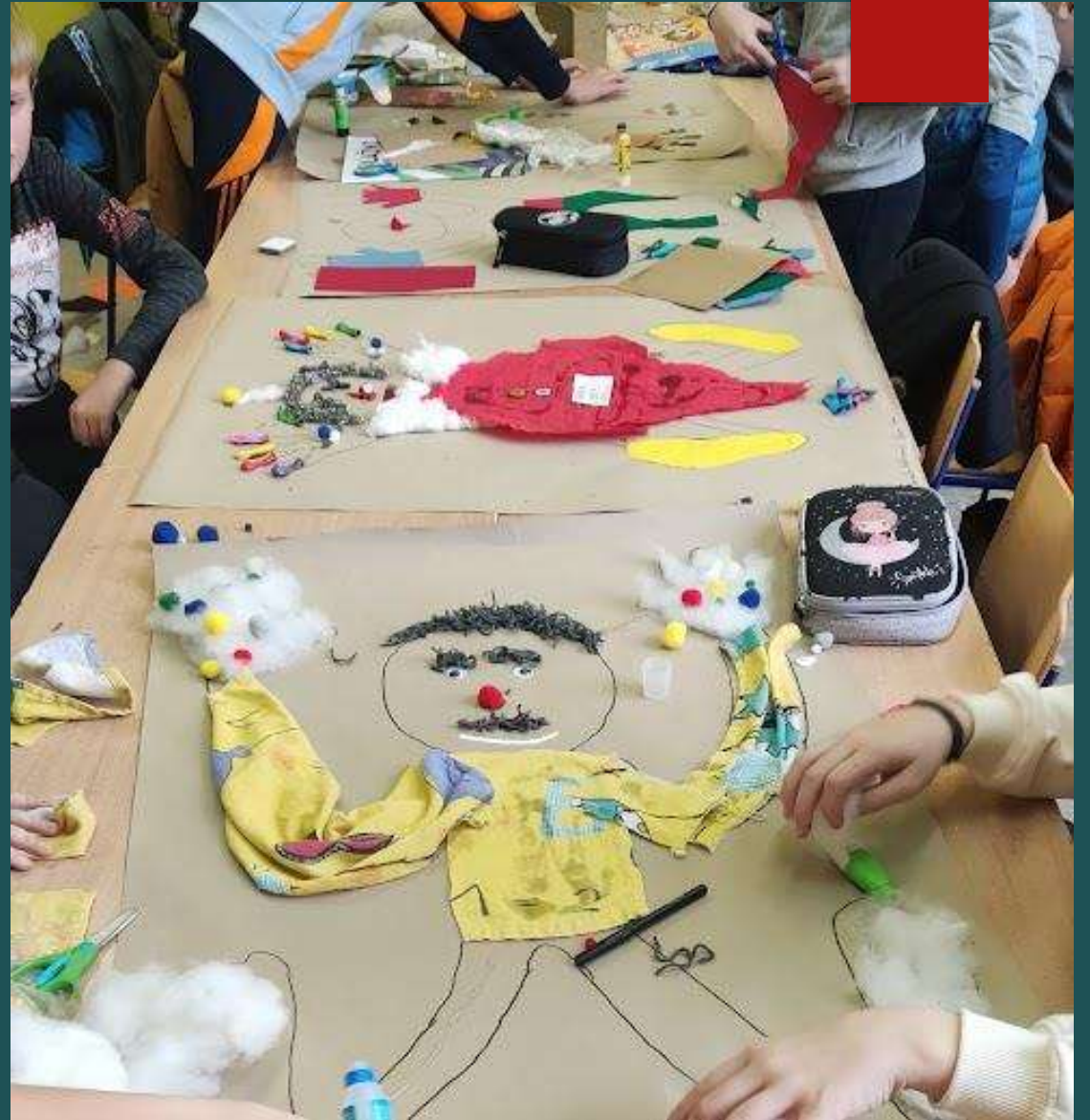

Izrada koncepta održive škole - Minecraft

- obrezivanje grmova i voćki u školskom parku
- čišćenje otpada

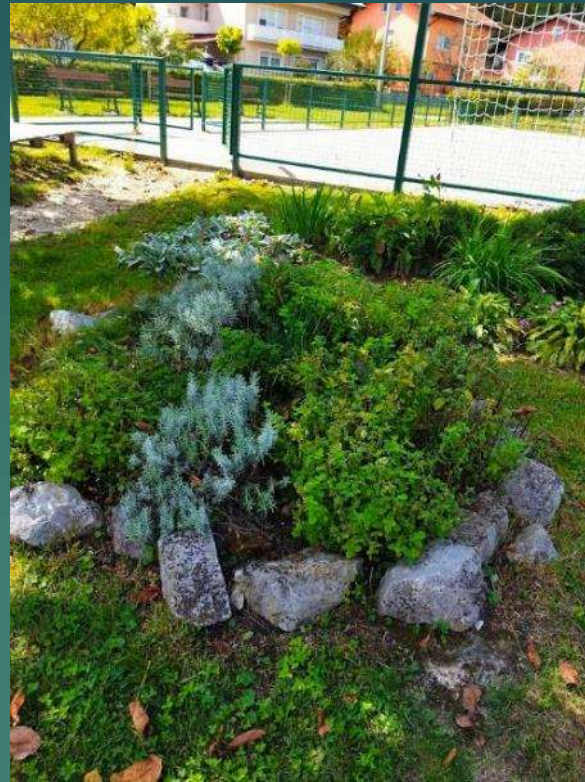

Područna škola 1 - razredna nastava

Suradnja s ustanovom „Natura Viva” (edukacija)

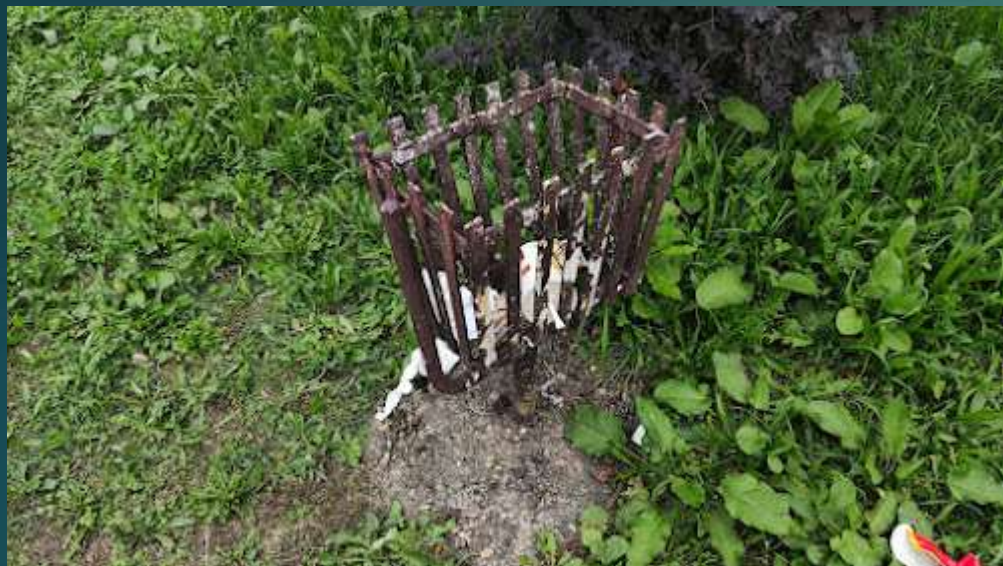

Područna škola 2

- dopremanje klupica
- uređivanje vrta od odbačenih predmeta

Suradnja s Čistoćom d.o.o., Karlovac

prije početka projekta

prosinac 2025.

Mladi tehničari
izložba starih učila i
alata

Informatičari

- izrada edukacijskog plakata
- primjena UI

6R KRUŽNA EKONOMIJA

6R predstavlja šest ključnih koraka koje možemo primijeniti u svakodnevnom životu kako bismo smanjili količinu otpada i sačuvali naš planet.

Reuse (ponovno korištenje)
Umjesto da bacamo stvari, možemo ih ponovno koristiti! Primjerice, staklene boce mogu postati vaze, a stare majice krpe za čišćenje.

Refuse (odbijanje)
Recimo 'ne' stvarima koje nam stvarno nisu potrebne, poput plastičnih vrećica ili jednokratnih slamki. Odbijanjem smanjujemo količinu otpada.

Rethink (preisptivanje)
Razmislimo dva puta prije nego što kupimo nešto. Da li nam je to stvarno potrebno? Kako to utječe na okoliš?

Reduce (smanjenje)
Smanjimo količinu otpada smanjujući potrošnju. Manje je više!

Recycle (recikliranje)
Recikliranje znači prikupljanje i preradu materijala kako bi se ponovno koristili. Reciklirajmo papir, staklo, plastiku i metal.

Repair (popravak)
Popravimo stvari umjesto da ih bacamo. Male popravke možemo naučiti sami!

Plakat izradila: Mala Lukić Puškarić, učitelj mentor
Izvori: ChatGPT

Edukacija na satovima razrednog odjela

Reuse (ponovo upotrijebi)

► U školi:

- korištenje starih bilježnica
- korištenje starih kutija za spremanje stvari

► U kući:

- staklenke i posudice za spremanje stvari
- stara i nekorištena odjeća (krpe za čišćenje ili torbe za višekratnu upotrebu)

prenamjena
odjeće

modni
dodatci

torbe

krpe za
čišćenje

sajam
rabljene
odjeće

Refuse (odbij)

Recimo NE stvarima koje nam nisu potrebne, jer odbijanjem smanjujemo količinu otpada.

- ▶ U školi:
 - ▶ jednokratni pribor (plastične čaše i tanjuri)
 - ▶ promotivni materijali (letci koji nisu potrebni)
- ▶ U kući:
 - ▶ plastične vrećice (uzmimo platnene torbe)
 - ▶ plastične slamke (koristimo celulozne slamke)

Rethink (razmisli)

Razmislimo o svojim postupcima i kako to utječe na okoliš

▶ U školi:

- pažljivo korištenje papira, manje štampanja (printanja)

▶ U kući:

- razmislite pri kupnji novih stvari
- razmislite o količini vode koju trošite

Recycle (recikliraj)

U školi:

- ▶ postavite kante za razdvajanje otpada (papier, plastika, staklo) u učionicama i hodnicima

U kući:

- ▶ razdvajajte otpad u različite kante za recikliranje – plastiku, papier, staklo, metal.
- ▶ elektronski otpad (stari mobiteli, baterije) odložite u specijalizirane centre za reciklažu.

Reduce (smanji)

„Smanjimo količinu otpada smanjujući potrošnju.”

U školi:

- potaknite korištenje digitalnih platforma za predaju zadataka i komunikaciju, čime se smanjuje potrošnja papira
- isključite računala, projektore i rasvjetu kada se ne koriste

U kući:

- isključite uređaje iz struje kada se ne koriste
- kupujte točno koliko vam treba, izbjegavajte bacanje hrane tako što ćete koristiti ostatke za nove obroke.

Repair (popravi)

„Popravimo stvari umjesto da ih bacamo. Male popravke možemo naučiti i sami napraviti!”

U školi:

- popravite školske stolce, klupe ili ormariće umjesto da ih zamijenite novima
- potaknite učenike da popravljaju olovke, gumice ili ravnala umjesto da ih odmah zamijene novima

U kući:

- naučite zakrpati odjeću umjesto da je bacate
- umjesto kupovine novog, popravite stare komade namještaja, primjerice prelakirajte stari stol ili zamijenite noge na stolcu

Razmislite o 6R i pokušajte primijeniti barem jedan danas!
Svaka mala promjena čini veliku razliku.

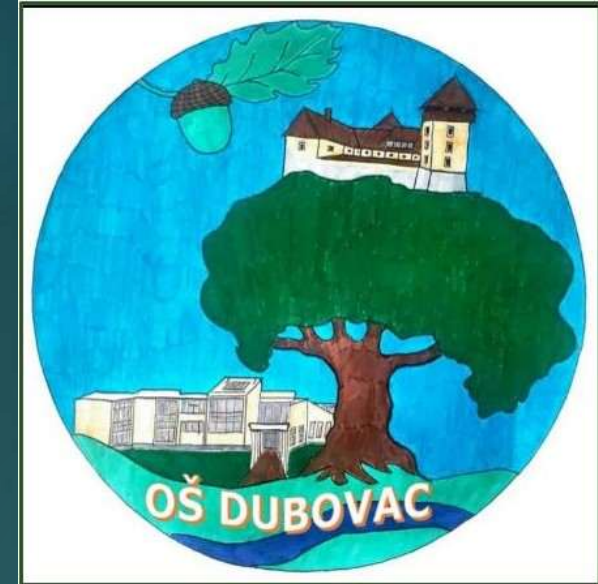
Dalji koraci u provedbi projekta:

- sajam rabljene odjeće u svibnju 2026.
- završni evaluacijski upitnik za učenike i učitelje
- prezentacija za roditelje i lokalnu zajednicu

CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA KOJI SU UKLJUČENI U PROJEKT:

- Cilj 4. Kvalitetno obrazovanje
 - Cilj 12. Odgovorna potrošnja i proizvodnja
 - Cilj 5. Rodna ravnopravnost
 - Cilj 13. Klimatska akcija
 - Cilju 15. Život na kopnu
-
- školski projekt potiče održiv način razmišljanja, odgovornog ponašanja i aktivnog sudjelovanja učenika u zaštiti okoliša
 - projekt osnažuje učenike da postanu odgovorni i osviješteni pojedinci sposobni donositi održive odluke u svakodnevnom životu

Hvala na pažnji

<https://forms.gle/VZq9chqKmZ2WrAvZ7>